

Opvolgingsrapport ZER

Inhoud

Inleiding.....	5
1 Conclusie ZER.....	7
2 Actiepunten	11
2.1 Ontwikkeling en bekendmaking van de EM	11
2.2 Ontwikkeling en bekendmaking van de islamitische variant van de EM.....	15
2.3 Ontwikkeling online leeromgeving.....	17
2.4 Levensbeschouwelijke, theologische en spirituele ontwikkeling van studenten	22
2.5 Interlevensbeschouwelijke competenties	24
2.6 Internationalisering	30
2.7 Participatie maatschappelijk debat over de toekomst van het godsdiensonderwijs	31

Inleiding

Het Zelfevaluatie­rapport (ZER) van de educatieve master in de godsdienst (EM godsdienst), ingebed in de [Faculteit Theologie en Religiewetenschappen](#) van de KU Leuven met coördinatie vanuit het [Centrum Academische Lerarenopleiding](#), werd opgesteld en ingediend naar aanleiding van de accreditatie van de educatieve masteropleidingen aan KU Leuven. Het ZER beoogt aan te tonen dat de EM godsdienst master-leraren aflevert met een kwaliteitsvolle onderzoeks- en onderwijsexpertise binnen haar studiedomeinen. De conclusie van het ZER brengt zowel de sterke punten, als aandachtspunten van de opleiding samen. Op grond van deze kritische zelfevaluatie werden deze aandachtspunten omgezet in actiepunten. Dit opvolgingsrapport van het ZER gaat dieper in op deze actiepunten en de huidige stand van zaken. In wat volgt, wordt eerst de conclusie van het ZER, met de actiepunten, opgenomen, om vervolgens dieper in te gaan op de huidige stand van zaken met betrekking tot de actiepunten en reeds ondernomen stappen.

1 Conclusie ZER

Sinds vele decennia is de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen een unieke plaats in Vlaanderen waar leerkrachten van het vak rooms-katholieke godsdienst gevormd worden op academisch niveau. De Faculteit heeft een lange traditie waarbij een kwaliteitsvolle lerarenopleiding wordt aangeboden. De vorming tot godsdienstleerkracht sluit zeer goed aan bij de basisopleidingen die internationaal tot de wereldtop behoren. Binnen de QS World University Rankings by Subject 2022: *Theology, Divinity & Religious Studies* werd de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen als vierde gerangschikt met een overall score van 90.4.

De EM godsdienst zet in op een diepe integratie tussen de domeincomponent en de component leraarschap, zowel formeel als inhoudelijk. Dit wordt gerealiseerd in een consistent programma en ondersteunt door een gemotiveerd didactisch team van vakdidactici en praktijkassistenten, ondersteunend personeel en in nauw overleg met externe stakeholders, zoals de Erkende Instanties, inspectie, het bredere onderwijsveld, de leerkrachten en alumni, in het bijzonder via Thomas (dat intussen 20 jaar in ontwikkeling is en waarop drie VTE tewerkgesteld zijn). Er werd structureel plaats voorzien om naast rooms-katholieke godsdienst ook andere denominaties aan bod te laten komen. De opleiding is voor het Vlaamse godsdienstonderwijs een cruciaal kruispunt van onderwijs, onderzoek en dienstverlening en zet steeds meer in op internationalisering.

Tot de sterke punten van de opleiding behoren: (1) een zeer stevig onderzoeksmatig onderbouwde godsdienstoppedagogiek, (2) een sterk geïntegreerd (ingedaald) curriculum (met zowel aandacht voor de component leraarschap als het domeinluik), (3) een persoonlijke begeleiding van de individuele student op maat van eigen context en groei, (4) een grote variëteit aan werkvormen, (5) een doorgedreven digitale leercontext met Thomas als platform en leergemeenschap, (6) een flexibel en aangepast aanbod voor een groeiende groep werkstudenten, (7) een positief contact met het werkveld, (8) een zeer goede samenwerking met de Erkende Instanties (9) en een grote internationale vervlochtenheid.

De zelfevaluatie brengt een aantal belangrijke (vaak samenhangende) aandachtspunten aan de oppervlakte:

1. De instroom van generatiestudenten in de EM godsdienst (in de zin van: studenten die op 18 jaar Theologie en Religiewetenschappen als eerste studie kiezen en vervolgens de EM godsdienst volgen, zowel de studenten die een integrale educatieve master volgen na de bachelor als studenten die meteen na de master een verkorte educatieve master volgen). De invoer van de EM godsdienst heeft het aantal studenten in de opleiding (in vergelijking met de SLO godsdienst) weliswaar doen toenemen, maar dan vooral dankzij zij-instromers die terecht komen in de Verkorte Educatieve Master. Er is nood aan een blijvende inzet op het aantrekken van (generatie)studenten gezien het dalend aantal generatiestudenten aan de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen.

2. De instroom van islamitische studenten (en studenten van andere levensbeschouwelijke vakken). Hoewel de opleiding een eigen variant aanbiedt voor islamitische studenten, vinden studenten met dit levensbeschouwelijk profiel vaak de weg nog niet naar de opleiding. Daarbovenop voldoen deze studenten vaak (nog) niet aan de toelatingsvoorwaarden als ze zich aanmelden en dienen ze een voorbereidingsprogramma te volgen (dat eveneens door de Faculteit aangeboden wordt).

3. Zij-instromers, zoals werkstudenten en studenten met een LIO-statuuut. De verschuiving in het profiel van de instromers brengt ook andere opleidingsnoden aan het licht, zoals een verdere differentiatie van de begeleiding vanuit de EM godsdienst (intake, communicatie, zelfstudiepakketten, stagebegeleiding, *peer learning*, evaluatie).

4. Het profiel van de studenten EM godsdienst. De instromende studenten hebben over het algemeen vandaag minder voeling met het confessioneel perspectief van het vak, het godsdienstonderwijs en de christelijke traditie. Uit onderzoek ([Bridging the Gap](#)) van opleidingen tot godsdienstleerkracht blijkt dat meer en meer studenten een nominaal-christelijk of algemeen-religieus profiel hebben. Dit stelt bijzondere uitdagingen bij het vormen van de studenten om de GSM-functie van de godsdienstleerkracht te kunnen opnemen.

5. Interlevensbeschouwelijke competenties. Door de keuze van het katholiek onderwijs voor de katholieke dialogeschool en (recent) van het officieel onderwijs voor één uur 'interlevensbeschouwelijke dialoog' gaat de opleiding (nog meer) inzetten op de hermeneutische en interlevensbeschouwelijke vaardigheden van de studenten.

6. Internationalisering. De opleiding scoort sterk inzake onderzoek en dienstverlening op internationaal niveau (inclusief docentenmobiliteit). Op het vlak van studentenmobiliteit is dit veel minder het geval, mede omwille van het groot aantal werkstudenten.

7. Discussies over het vak godsdienst in de samenleving: negatieve presentaties van het vak godsdienst in de media en politieke debatten over de afschaffing van de levensbeschouwelijke vakken hebben ook een invloed op de instroom, de studiekeuze, de begeleiding en de uitstroom van studenten in opleiding.

Op grond van deze kritische analyse is de opleiding op dit ogenblik bezig met de volgende actiepunten:

1. De ontwikkeling en bekendmaking van de opleiding via promotiemateriaal voor de verschillende doelgroepen en inspanningen van het (nieuwe) faculteitsbestuur om de Faculteit hedendaags in de media te representeren.

2. De ontwikkeling en bekendmaking van de opleidingen islamitische educatieve master, inclusief de voorbereidingsprogramma's via specifieke kanalen en media, in samenwerking met de inspectie en het Executief Moslims België (EMB).

3. De ontwikkeling (met behulp van middelen van het voorsprongfonds) van een eigen online leeromgeving voor zij-instromers, werkstudenten en LIO-studenten (binnen de Thomasomgeving).

4. Verder inzetten op de levensbeschouwelijke, theologische en spirituele ontwikkeling van studenten in opleiding, vanaf het begin van de opleiding (vakdidactiek) tot op het einde van de opleiding (finale stage).
5. De ontwikkeling van een visie, aanbod van werkvormen en integratie in seminaries en stages van de component 'interlevensbeschouwelijke vaardigheden' in de opleiding.
6. Inspanningen om de internationale dimensie van onderzoek en dienstverlening ook dichter bij het onderwijs te brengen. Gezien context en profiel van de studenten verder inzetten op '*internationalisation at home*', zowel fysiek (buitenlandse doctorandi in de onderzoeksgroep) als digitaal.
7. Voortgaande inspanningen om te participeren aan het maatschappelijk debat over de toekomst van het godsdienstonderwijs, in het bijzonder via Thomas.

2 Actiepunten

In wat volgt worden de actiepunten uit het ZER overlopen, telkens gekoppeld met de huidige stand van zaken en de reeds ondernomen stappen.

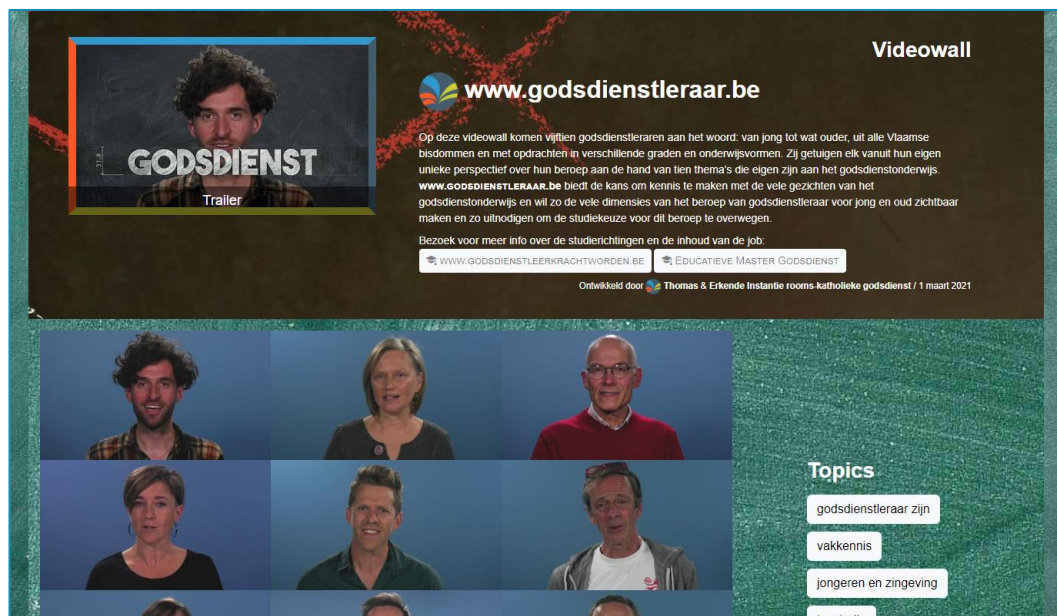
2.1 Ontwikkeling en bekendmaking van de EM

Actiepunt 1: De ontwikkeling en bekendmaking van de opleiding via promotiemateriaal voor de verschillende doelgroepen en inspanningen van het (nieuwe) faculteitsbestuur om de Faculteit hedendaags in de media te representeren.

2.1.1 Promotie 'godsdienstleraar worden'

Het ontwikkelen van promotiemateriaal specifiek gericht aan (kandidaat) leraren godsdienst.

1. www.godsdienstleraar.be: een website met getuigenissen van leraren godsdienst over het beroep van godsdienstleraar.

2. www.godsdienstleerkrachtworden.be: een website waar alle info gevonden kan worden over het beroep godsdienstleerkracht met een vacaturedatabase, verwijzing [getuigenissen](#), verwijzing algemene infopagina [Educatieve Master in de godsdienst](#), brochure, enzovoort.

Over ons Helpdesk Nieuwsbrief Contact Thomas A-Z Sitemap Registreren Inloggen

thomas godsdienstonderwijs.be

Vrijdag 25 november 2022

Algemeen Basis Secundair Buitengewoon Hoger Pastoraal Dialoogschool Zoeken op Thomas

Snel naar Werkplan KO Leerplan LO Leerplan BuLO Leerplan SO Leerplan BuSO Leraar Leerling Inspecteur Directeur Student Docent

Godsdienstleerkracht worden

Godsdienstleerkracht, het is een vak apart. In onze hedendaagse context, die gekenmerkt wordt door een grote pluraliteit in het zinaanbod en door het feit dat het christelijk geloof niet langer vanzelfsprekend is en wordt geacht, staan godsdienstleerkrachten voor een aantal heel specifieke uitdagingen. Die uitdagingen betreffen zowel hun identiteit, hun taakomschrijving als hun spiritualiteit. Op onderstaande pagina's kan je informatie vinden omtrent godsdienstleerkracht worden.

Vacaturedatabase

Op zoek naar een job? In onze vacaturedatabase vind je recente vacatures.

[Lees meer](#)

Studiewijzer

Waar kan je leerkracht r.-k. godsdienst in het secundair onderwijs worden?

[Lees meer](#)

De job van het leven

de godsdienstleerkracht

EHBI

Het beroep godsdienstleraar? Maak kennis met 15 godsdienstleraren in 48 korte videoclip rond 10 onderwerpen. Bezoek www.godsdienstleraar.be

[Educatieve master in de godsdienst \(KU Leuven\)](#)

[Download Brochure Educatieve Master Godsdienst](#)

Edu vwo laca

3. [De job van het leven](#): een website gericht aan zesdejaars van het secundair onderwijs die een studiekeuze dienen te maken, jongeren die zich afvragen 'wie ben ik?', 'wie wil ik worden?'. Aan de hand van deze website ontdekken jongeren meer over de studiekeuze en het beroep van godsdienstleraar.

De job van het leven

de godsdienstleerkracht

Wie ben ik? Wie wil ik worden?

De Godsdienstleerkracht

BEGEESTERD

BEZIELD

BEWOGEN

7 trefwoorden
Gepubliceerd op:
01 Maart 2011

De Godsdienstleerkracht

- » Theologie en religiewetenschappen studeren
- » Opdracht: Wie is hij? Of wie zou hij worden?
- » Opdracht: Wat doet hij? Welke idealen wilmoet hij in zijn beroep realiseren?
- » Opdracht: Waarom: wat drijft hem? Waarom koos hij voor deze 'job van het leven'?
- » Ik zie het ook al helemaal zitten! En nu?
- » Sleutel enquête
- » Hulp bij creatieve taken
- » Verbetersleutel denk- en associatieopdracht

2.1.2 Nieuwsbrief

De [nieuwsbrief van Thomas](#) wordt maandelijks verstuurd naar alle geregistreerde abonnees, met vandaag de dag meer dan 21.000 abonnees. Aan de hand van deze nieuwsbrief, wordt jaarlijks een oproep gelanceerd voor godsdienstleerkrachten om leerlingen in hun klas, die geïnteresseerd zouden kunnen zijn in het volgen van een opleiding aan de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen, aan te spreken en meer informatie te bezorgen over alle mogelijke opleidingen, waaronder ook de opleiding tot godsdienstleraar (EM godsdienst).

2.1.3 Leerkracht in de kijker

De Thomas website zet elke maand een godsdienstleerkracht in de kijker: '[Leerkracht in de kijker](#)'. Aan de hand van deze maandelijkse rubriek trachten we om verschillende initiatieven, werkwijzen, visies op het vak, enzovoort, in beeld te brengen die een voorbeeld kunnen zijn voor anderen. Enthousiaste godsdienstleerkrachten kunnen op die manier ook andere leerkrachten inspireren. Deze rubriek wordt ook telkens opgenomen en voorgesteld in de maandelijkse nieuwsbrief van Thomas.

Leerkrachten in de kijker

35) Leerkracht in de Kijker: Kim De Wolf

[Lees verder](#)

94) Leerkracht in de Kijker: Miriam Buelens

[Lees verder](#)

93) Leerkracht in de kijker: Andries Quenis

[Lees verder](#)

92) Leerkracht in de kijker: Joye Desmet

Ik ben Joye. Dit schooljaar mocht ik mijn 6de jaar beginnen op 'Virgo Secundair' te Londerzeel waar ik godsdienst, filosofie, kunstbeschouwing en mens & samenleving geef in het derde en vierde middelbaar.

[Lees verder](#)

91) Leerkracht in de kijker: Sofie Danneels

[Lees verder](#)

90) Leerkracht in de kijker: Nel Vandecruys

Omdat ik zelf ook nog zo dicht bij mijn studie van theologie sta, vond ik het heel fijn om het bij mijn zussen over recontextualisering te hebben.

[Lees verder](#)

89) Leerkracht in de kijker: Lies Belmans

Ik zie mezelf als een hefboom en volg daarin de mening van Socrates die zei dat de leraar een vroedvrouw is: wanneer de leerling boven de leraar uitstijgt, is de leraar geslaagd in zijn taak.

[Lees verder](#)

88) Leerkracht in de kijker: Mieke Mortier

Voor mij is de waardering die ik krijg van mijn leerlingen, en de mooie band die we opbouwen het allermeeste waard. Ze zeggen wel eens 'be who you needed when you were young'. Dat probeer ik te doen.

[Lees verder](#)

2.1.4 Gids voor zij-instromers

Ontwikkeling van een [gids voor \(toekomstige\) zij-instromers, werkstudenten of zelfstudiesstudenten](#), vanuit de faculteit. Meer informatie over studiekeuze, deeltijds studeren, soorten contract, toelating, inschrijven, studiegelden, faciliteiten voor werkstudenten, enzovoort.

The screenshot shows the KU Leuven website interface. At the top is the KU LEUVEN logo and a navigation bar with links: Over ons, Contact, Toekomstige studenten, Studenten, Onderwijs, Onderzoek, Bibliotheek, Alumni, Internationaal, and Personeel. Below the navigation bar is a breadcrumb trail: Home > Studenten > Gids voor (toekomstige) zij-instromers, werkstudenten of zelfstudiesstudenten. The main heading is 'Gids voor (toekomstige) zij-instromers, werkstudenten of zelfstudiesstudenten'. Below the heading is a list of links, each preceded by a right-pointing arrow:

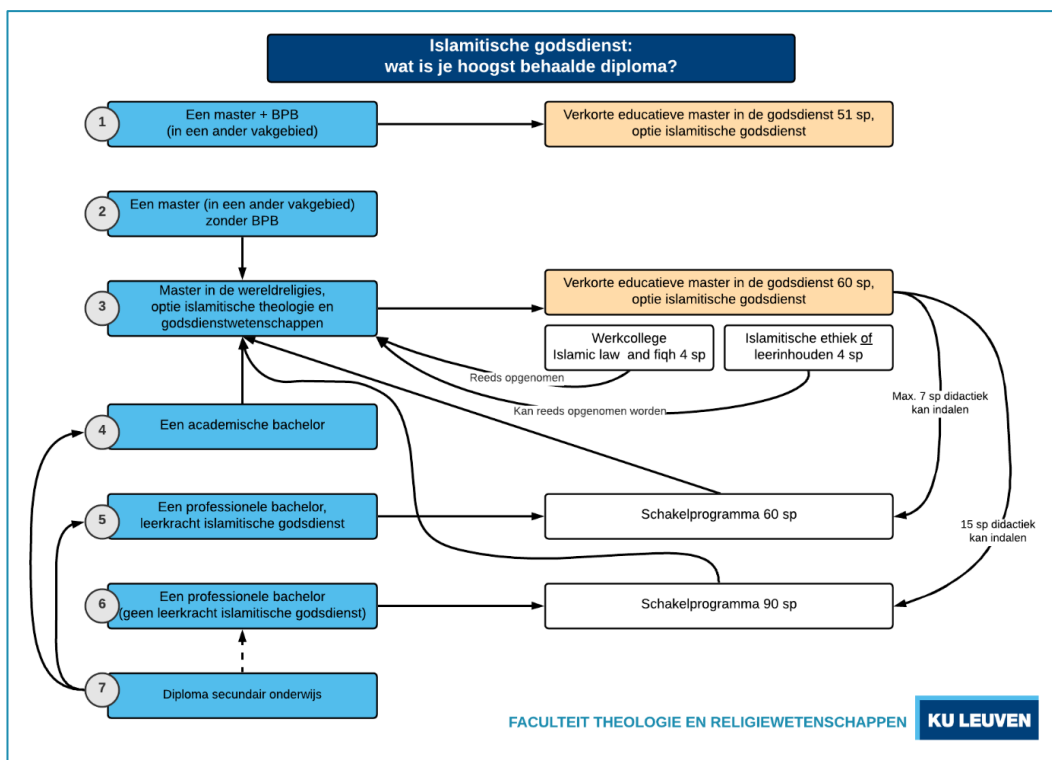
- > [Begrippen definiëren](#)
- > [Studiekeuze](#)
- > [Deeltijds studeren](#)
- > [Soorten contract](#)
- > [Voorbereiding – Heb ik een toelating nodig om in te schrijven?](#)
 - > [Belgische studenten](#)
 - > [Procedure niet-Belgische studenten/niet-Vlaams diploma](#)
- > [Inschrijven](#)
- > [Studiegelden – Hoeveel kost de opleiding?](#)
- > [Faciliteiten voor werkstudenten](#)
 - > [Deeltijds studeren](#)
 - > [Zelfstudie](#)
 - > [Examenspreiding](#)
- > [ISP & IER](#)
 - > [ISP \(Individueel Studieprogramma\)](#)
 - > [IER \(Individueel Examen Rooster\)](#)
- > [Tools van een werkstudent](#)
 - > [E-mail](#)
 - > [Toledo](#)
 - > [Zelfstudiepakketten](#)
 - > [Lessenrooster](#)
 - > [KU Loket](#)
 - > [Cursussen](#)
 - > [Syllabus op Toledo](#)
 - > [Cursus via cursusdienst](#)
 - > [Boek te koop bij een boekhandel](#)
 - > [Academische kalender](#)

2.2 Ontwikkeling en bekendmaking van de islamitische variant van de EM

Actiepunt 2: De ontwikkeling en bekendmaking van de opleidingen islamitische educatieve master, inclusief de voorbereidingsprogramma's via specifieke kanalen en media, in samenwerking met de inspectie en het Executief Moslims België (EMB).

2.2.1 Stroomschema diploma Islamitische godsdienst

Het actief promoten en bekendmaken van de verschillende mogelijkheden voor het behalen van de Educatieve Master in de godsdienst, islamitische optie aan de hand van een stroomschema waarbij wordt aangetoond welke mogelijkheden er zijn voor kandidaat-leerkrachten islamitische godsdienst. Onderstaand stroomschema werd ook voorgesteld aan het Executief Moslims België.

2.2.2 Avicenna

[Thomas](#) is de website voor het godsdienstonderwijs in Vlaanderen, voor rooms-katholieke godsdienst alsook met aandacht voor de interlevensbeschouwelijke dialoog en interlevensbeschouwelijke competenties. Het is een platform voor leerkrachten, alsook voor alle andere actoren betrokken bij het godsdienstonderwijs en geïnteresseerden binnen de context van geloofsopvoeding en levensbeschouwelijke ontwikkeling van jongeren. In navolging van de Thomas website, is het de bedoeling om een islamitische variant te ontwikkelen, een gelijkaardig platform voor het islamitisch godsdienstonderwijs. Dit platform zal de naam 'Avicenna' dragen, naar de bekende islamitische wetenschapper die belangrijke bijdragen leverde op het gebied van filosofie en geneeskunde.

2.2.3 Promotie EM islamitische godsdienst

De promotie voor de EM islamitische godsdienst maakt deel uit van de algemene promotie van de opleiding "Islamitische Theologie" aan de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen, KU Leuven. Deze vindt plaats op drie niveaus:

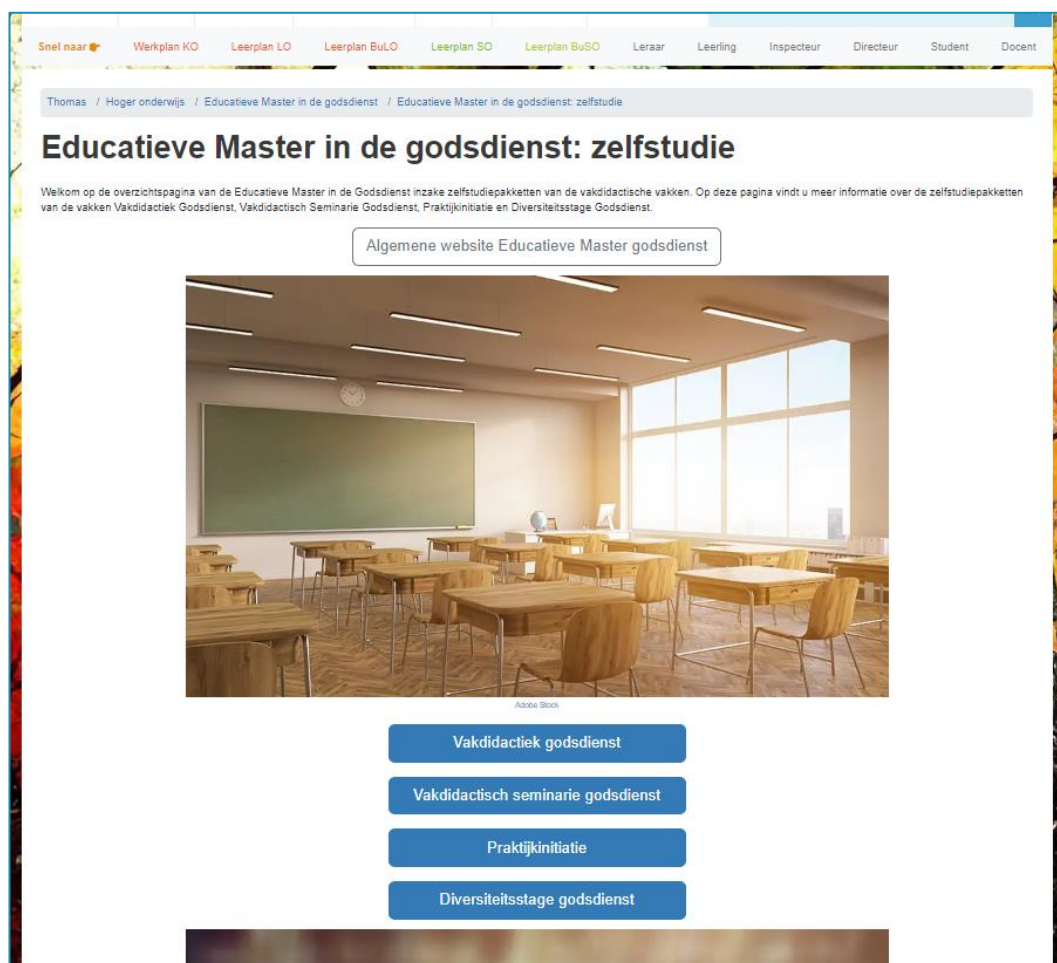
- Intern niveau: de studenten/leerkrachten van de Master in de Wereldreligies, optie islamitische theologie en godsdienstwetenschappen, die geen pedagogische opleiding al hebben gehad, worden gemotiveerd en begeleid om door te stromen naar de EM islamitische godsdienst. De begeleiding vindt plaats hetzij individueel door persoonlijke contacten (gesprekken, telefonisch, per mail) met de studenten, hetzij collectief tijdens de infomomenten op de campus of online.
- Extern niveau: Een uitleg wordt gegeven over de EM islamitische theologie tijdens de infosessies aan de hogescholen, islamitische organisaties en vzw's.
- Digitaal niveau: Er wordt daarnaast een promotie gemaakt voor de islamitische opleiding en EM islamitische godsdienst zowel via online meetings voor de vrije studenten en geïnteresseerden als via sociale media met name de Facebookpagina van de islamitische theologie die gekoppeld is aan verschillende facebookpagina's waaronder van de leerkrachten islamitische godsdienst, Executief van Moslims van België, Arabistiek en Islamkunde en ook pagina's van de studenten van de hogescholen.

2.3 Ontwikkeling online leeromgeving

Actiepunt 3: De ontwikkeling (met behulp van middelen van het voorsprongfonds) van een eigen online leeromgeving voor zij-instromers, werkstudenten en LIO-studenten (binnen de Thomasomgeving).

2.3.1 Website 'Educatieve Master in de godsdienst voor zelfstudiestudenten'

Educatieve Master in de godsdienst: zelfstudie: ontwikkeling van een volledig, nieuwe website met alle vakdidactische opleidingsonderdelen ([Vakdidactiek godsdienst](#), [Vakdidactisch Seminarie Godsdienst](#), [Praktijkinitiatie](#), [Diversiteitsstage godsdienst](#)) en bijhorende informatie, documenten... specifiek gericht naar zelfstudiestudenten (werkstudente, zij-instromers, LIO-studenten).

2.3.2 Website 'Vakdidactiek godsdienst'

Vakdidactiek godsdienst: ontwikkeling van een volledig, nieuwe website met specifieke focus op het OPO 'vakdidactiek godsdienst'. Een overzichtspagina met een algemene introductie van het OPO, cursus aan de hand van documenten en kennisclips ingesproken door de docent, overzicht van werkinstrumenten, meer info over de evaluatie van het vak, FAQ sectie, community pagina voor studenten...

Vakdidactiek godsdienst

Introductie

Vakdidactiek godsdienst vormt de basis van de Educatieve Master in de Godsdienst en alle andere vakdidactische vakken binnen de Educatieve Master in de Godsdienst. Het vak legt de grondslag voor het verwerven van een vakdidactische expertise kenmerkend voor een volwaardig leerkracht rooms-katholieke godsdienst.

Het ondersteunt de verwerving van kennis en wetenschappelijk inzicht in de eigen vakdiscipline, het hermeneutisch-communicatieve model eigen aan het godsdienstonderwijs en algemeen pedagogische kaders. Vakdidactiek godsdienst fungeert als inspiratiebron voor het beroep van godsdienstleerkracht, geeft inzicht in de (inter)levensbeschouwelijke vraagstukken, zowel in de onderwijscontext als het gehele maatschappelijke veld (vroeger en nu), en beklemtoont de belangrijke sleutelementen binnen het vak rooms-katholieke godsdienst in het secundair onderwijs.

"Ga niet door het leven, groei door het leven." – Eric Butterworth

KU LEUVEN

Vakdidactiek godsdienst

Algemene informatie

KU LEUVEN

Vakdidactiek godsdienst

Introductie

"Als je de manier verandert waarop je naar de dingen kijkt, veranderen de dingen waarnaar je kijkt." – Wayne Dyer

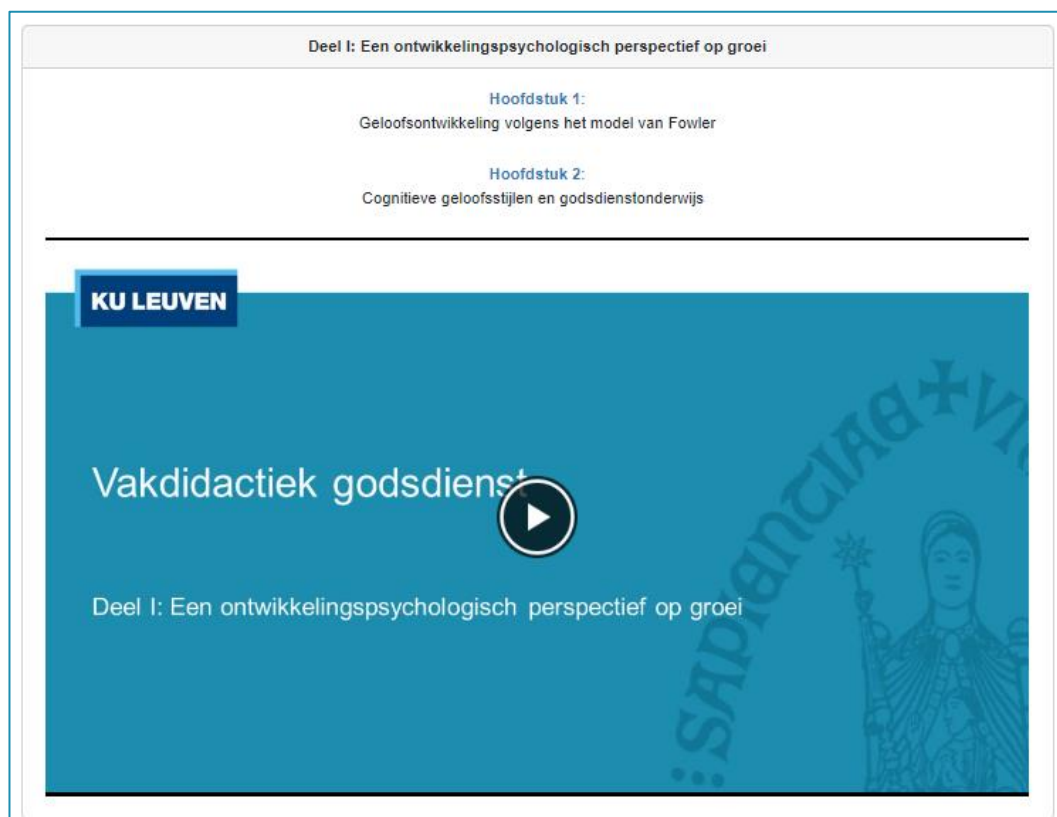
Cursus

Werkinstrumenten

Evaluatie

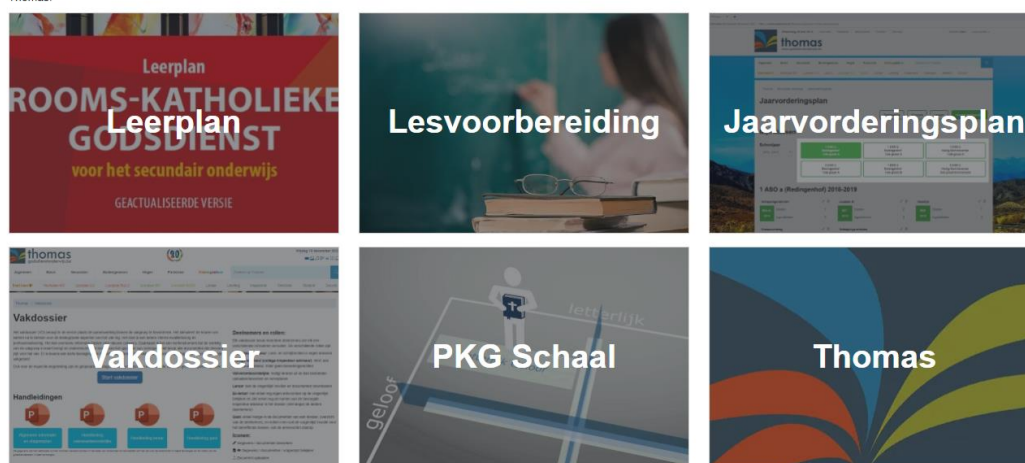
FAQ & community

De website is onderverdeeld in vier onderliggende pagina's: 'cursus', 'werkinstrumenten', 'evaluatie' en 'FAQ & community'. Hierbij een voorbeeld van de pagina over de [cursus](#) en de [werkinstrumenten](#).

Vakdidactiek godsdienst - Werkinstrumenten

Op deze pagina met werkinstrumenten voor het godsdienstonderwijs vindt u zes instructievideo's over het leerplan, het lesvoorbereidingsformulier, het jaarvorderingsplan, het vakdossier, de PKG Schaal en Thomas.

2.3.3 Van 'theorie naar praktijk' binnen de EM godsdienst

In wat volgt worden alle stappen ('van theorie naar praktijk') beschreven die doorheen de gehele opleiding van de EM worden gezet om de studenten te ondersteunen.

Vakdidactiek godsdienst

- PKG-profiel: past mijn levensbeschouwelijke visie bij de grondopties van het vak
- Het geactualiseerde leerplan r.-k. godsdienst: voorstelling en implementatie
- Theorie en praktijk hermeneutisch-communicatief model (HCM)
- Sessie over de lesvoorbereiding, mogelijkheid om tussentijdse feedback te verkrijgen op de lesvoorbereiding en feedback en mondelinge bespreking van de lesvoorbereiding op het examen
- Initiatie en ondersteuning in diverse werkvormen en ILC's
- GIDS van de godsdienstleerkracht in 18 concrete vragen

Vakdidactisch seminarie godsdienst

- Introductie methode Caleidoscoop en eigen oefening Caleidoscoop (opbouw les)
- Observatie reële les godsdienst in een Leuvens college met achteraf een gezamenlijke bespreking van de les
- Voorbereiding volledige les, driemaal uittesten van de les met peer feedback, feedback klas en een examenles op punten
- Observatie van de lessen van medestudenten, met bespreking en verslaggeving
- Reflectiepaper: op welke manier is de student doorheen het seminarie tot een beter inzicht zijn gekomen in het eigen functioneren als toekomstige leerkracht?

Praktijkinitiatie

- 13 sessies waarbij studenten deskundigen uit het veld ontmoeten en mee in gesprek treden rond praktische aspecten vanuit verschillende perspectieven van het godsdienstonderwijs, onder andere:
 - *De geïntegreerde aanpak volgens het geactualiseerde leerplan godsdienst: van theorie naar praktijk* (P. De Burghgraeve); *Klasmanagement* (P. Den Otter); *Solliciteren in het godsdienstonderwijs* (E. De Boeck); *Tips van/voor de beginnende leerkracht* (I. Bavay); etc.

Masterproef

- Opbouw van een didactische oefening, stap voor stap begeleid door de docent (beginsituatie, hermeneutische knooppunten, leerplan, achtergrondinformatie, impulsen en didactische suggesties)

Stage

- Observatiestage (5 lessen) aan de hand van gerichte taken
- Feedback van de praktijkassistent op het eerste lesvoorbereidingsformulier van de lesstage
- De eerste lesvoorbereiding drie keer parallel geven, naar analogie met de drie parallelle lessen in vakdidactisch seminarie godsdienst (als extra bovenop de reeds voorziene parallellessen, zodat de overgang van theorie naar praktijk nog sterker bevordert wordt doorheen de stage) → op voorwaarde van goedkeuring door de POC
- 20 lessen met mondelinge en schriftelijke feedback van de vakmentor
- 1 examenles met feedback van de praktijkassistent
- Mesostage (5u): initiatie in het schoolgebeuren
- Finale: reflectie eigen leraarsstijl
- Ontwikkelingsportfolio: reflectie verloop stage, begin- en eindsituatie
- Hetzelfde voor stage deel 1 en deel 2

Thomas

- Ondersteuning doorheen het gehele proces van de opleiding
- Verschillende ondersteunende rubrieken, bijvoorbeeld de *In De Kijker secundair onderwijs*

2.4 Levensbeschouwelijke, theologische en spirituele ontwikkeling van studenten

Actiepunt 4: Verder inzetten op de levensbeschouwelijke, theologische en spirituele ontwikkeling van studenten in opleiding, vanaf het begin van de opleiding (vakdidactiek) tot op het einde van de opleiding (finale stage).

2.4.1 Keuzevakken

Op dit moment is er binnen de faculteit een herprogrammering gaande van het domeinluik van de EM godsdienst parallel met de initiële master. Hierbij zullen studenten die na de initiële master wensen door te stromen naar de verkorte educatieve master in hun keuze van studiepunten rekening kunnen houden met het aanbod van OPO's die ook binnen de verkorte educatieve master worden aangeboden.

2.4.2 Gebedskapel en bezinningsruimte

In het kader van de levensbeschouwelijke en spirituele ontwikkeling van studenten, wordt er op dit moment een nieuwe gebedskapel ingericht, alsook twee nieuwe bezinningsruimtes. Eén bezinningsruimte voor islamitische studenten en één algemene bezinningsruimte voor alle studenten.

2.4.3 Bezoek bisschop

[Wat verwachten bisschoppen van godsdienstleerkrachten vandaag?](#) Vanuit het Centrum Academische Lerarenopleiding wordt om de twee jaren een Vlaamse bisschop uitgenodigd om voor de toekomstige godsdienstleerkrachten, assistenten, professoren en de inspecteurs-adviseurs rooms-katholieke godsdienst een toespraak te geven in de context van bovenstaande vraag.

Het geeft studenten de gelegenheid om een bisschop en de inspecteurs-adviseurs rooms-katholieke godsdienst van de verschillende bisdommen te ontmoeten. Deze kennismaking is tevens een inleiding tot het reële werkveld met een bespreking van mogelijkheden en procedures van de tewerkstelling. Aanwezigheid van alle studenten van de EM is verplicht.

2.4.4 Onderzoek: 'Bridging the Gap'

Het *Bridging The Gap*-onderzoek in Vlaanderen (2020-2021, Faculteit Theologie en Religiewetenschappen, KU Leuven) is een empirisch onderzoek bij jongvolwassenen in Vlaanderen dat peilt naar het levensbeschouwelijk profiel van jongvolwassenen tussen 18 en 25 jaar in Vlaanderen, in 2020-2021. Hoe identificeren jongvolwassenen zich? Wie of wat heeft hun levensbeschouwing beïnvloed? Wat is de impact van het levensbeschouwelijk onderwijs in Vlaanderen?

Er zijn reeds heel wat onderzoeken gevoerd naar de levensbeschouwelijke identiteit van leerlingen in de lagere en secundaire school en van volwassenen (25+), maar nog niet eerder naar het levensbeschouwelijke profiel van 18 tot 25-jarigen. Om die reden trachten

de onderzoekers deze kloof te overbruggen met de andere leeftijdsgroepen, vandaar de benaming van het onderzoek: *'bridging the gap'*.

Dit onderzoek naar het levensbeschouwelijke profiel van jongvolwassenen zorgt aldus ook voor inzicht in het levensbeschouwelijk profiel van de (generatie)studenten aan de faculteit en binnen de EM godsdienst. De geanalyseerde data bracht volgende tendensen die leven onder jongvolwassenen naar boven (levensbeschouwelijke subgroepen):

					
Actieve hartelijke deelnemer De muzikant	Sympathisant	De ontdekkingsreiziger Backpacker	De goede buur	De programmeur	De... Als-je-mie-nou... (Slam the door)
Geworteld in een religieuze traditie	In de rand van een religieuze traditie	Rondtrekkend door het levensbeschouwelijk landschap	Ik geloof niet maar anderen kunnen met hun godsdienst gebaat zijn.	De enige waarheid: er is geen God!	Levensbeschouwingen interesseren me niet.
- Ik vind mijn geloof belangrijk en dit kleurt soms ook mijn leven. Het vormt het hart van wie ik ben. Ik vind de verhalen en/of de rituelen, gedachten uit mijn geloofstraditie inspirerend, ik voel me als een deel van een groter geheel. Dat betekent niet dat ik zomaar meeloop! Ik durf kritisch zijn maar besef ook dat een geloofstraditie me veel kan leren. - Ik ga graag hierover in een gesprek hierover en/of ik ben actief in een groep van deze geloofstraditie. Ik luister naar de traditie maar ben ook actief en ben niet verlegen voor een sociaal engagement.	- Ik ben gedoopt en/of opgevoed in een bepaalde traditie, maar die is nauwelijks zichtbaar. Ik ben een verre sympathisant. Eigenlijk drijf ik mee op een bijna onzichtbare stroom. Ik ben een beetje geworteld in een geloofstraditie, ook al staat ze doorgaans niet centraal in mijn leven. Soms wel. Sommige waarden en verhalen uit mijn levensbeschouwelijke traditie vind ik zinvol, maar ik kleur voor de rest mijn leven zelf wel in. En niets verplicht me echt helemaal om in die stroom te blijven. - Over mijn geloof of traditie spreken vind ik niet altijd zo gemakkelijk, maar ik ben niet tegen het onderwerp...	- Of ik geloof? Ja, op zijn minst (i)ets dat mij overstijgt, maar zeker niet God of Allah...die mij persoonlijk kent. - Ik reis vrij rond en zie de vele variaties van levensbeschouwingen. Ik vind dat in meeste levensbeschouwelijke tradities wel iets zinvol zit en ik zie wel wat ik belangrijk vind. Ik heb geen vaste plek en ontdek af en toe wel een mooi verhaal, een ritueel of gedachte die mijn leven verdiept. - Ik bewonder het leven in de diepte en ga en sta waar ik iets zinvol vind. Ik ga daarover soms graag in gesprek met anderen.	- Ik geloof zelf niet in God of iets. Nee dat bestaat niet, denk ik. Maar ik vind het helemaal niet erg dat anderen wel geloven. Als geloof mensen helpt, dan kan ik daar niets tegenop hebben. Maar zelf ben ik echt ongelovig en sta er een beetje kritisch tegenover. - Ik sta trouwens open om in gesprek te gaan met 'gelovigen'. In een dialoog over goed en kwaad kan ik zeker ook mijn mening formuleren. Ik ben kritisch en voel me als een goede buur, als iemand met een andere levensbeschouwing met me spreekt.	- Ik ben helemaal niet gelovig ... ik weet wel beter! Ik heb daar een duidelijke visie over en vind dat gelovigen- als ze beter zouden nadenken- ook wel zouden beseffen dat er echt geen God of iets. Voor mij is dat glashelder. Ook dat godsdienst vooral verstikkend is. - Ik wil daar gerust in gesprek over gaan, maar mijn mening staat wel vast. En wat ik denk is toch het belangrijkste? - Omdat godsdienst of geloof doorgaans mensen verblindt, zou het dragen van religieuze symbolen in publieke functies verboden moeten worden. Dit hoort niet tot de goede (programmeer-)taal. Ik zie er misschien afstandelijk uit, zeker niet, maar als men over god of iets... dan weet ik wel beter. Laat me niet verrassen.	- Of geloof nu zinvol is of niet? Het interesseert me echt niet!! Ik leef zoals ik leef en de ene dag is dat zo, de andere dag is dat anders. - Over godsdienst en levensbeschouwingen kan je eindeloos praten en daarvoor dingen doen. Maar voor mij is het blabla... - Maar heeft dit wel zin? Voor mij niet... het liefst ga ik hier zelfs niet over nadenken.
1	2	3	4	5	6

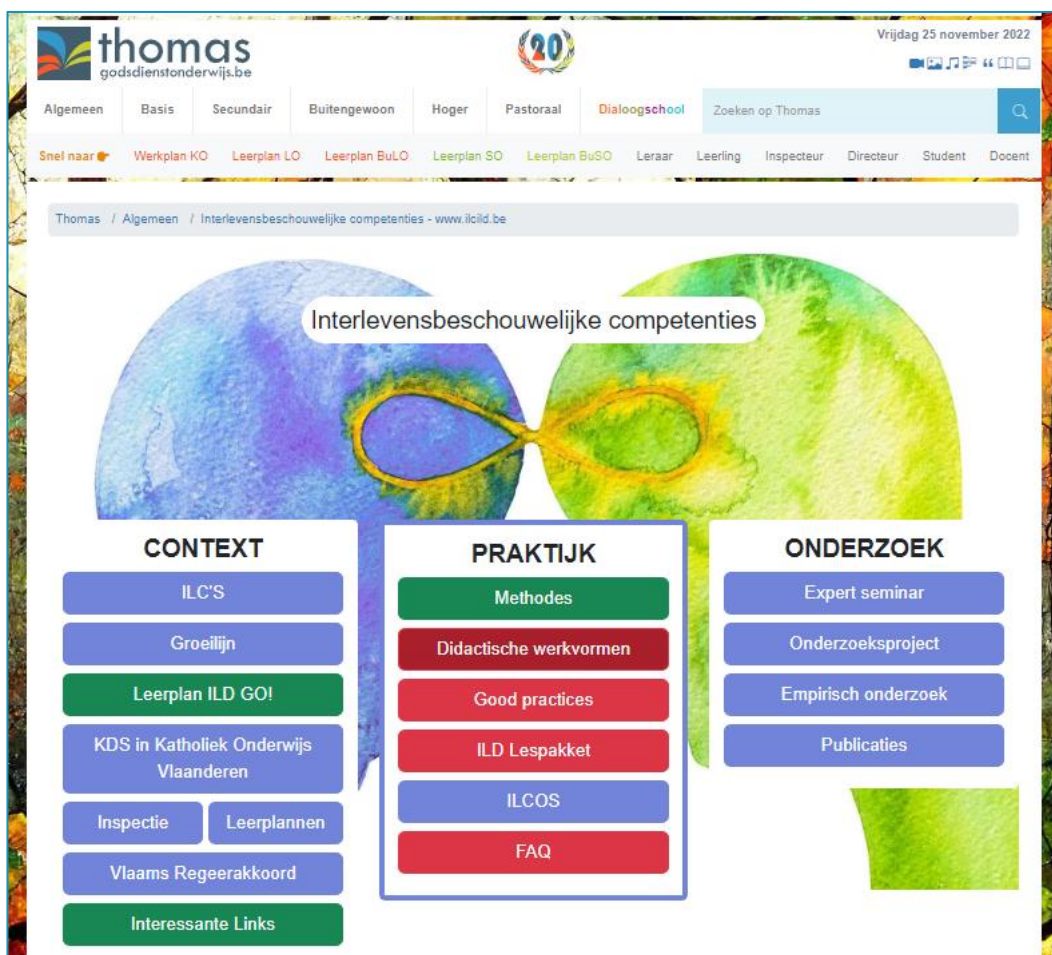
2.5 Interlevensbeschouwelijke competenties

Actiepunt 5: De ontwikkeling van een visie, aanbod van werkvormen en integratie in seminaries en stages van de component 'interlevensbeschouwelijke vaardigheden' in de opleiding.

2.5.1 Nieuwe website 'Interlevensbeschouwelijke Competenties'

Ontwikkeling van een nieuwe website 'Interlevensbeschouwelijke competenties' www.ilcild.be ter ondersteuning van de interlevensbeschouwelijke competenties.

De nieuwe [pagina](#) brengt alle achtergrondinformatie bij elkaar, presenteert een [methode om met ILC/ILD's aan de slag te gaan](#), stelt meer dan 15 [didactische werkvormen](#) en [good practices](#) voor, en presenteert een lessenspakket. Achterliggend wordt ook onderzoek gepresenteerd over nieuwe theoretische ontwikkelingen rond interlevensbeschouwelijk leren en empirisch onderzoek over de effectiviteit en de impact ervan. Deze pagina zal blijvend verder worden uitgebouwd ter ondersteuning van studenten in de Educatieve Master in de godsdienst, alsook voor godsdienstleerkrachten in het onderwijs.

Voorbeelden van ILC's ter inspiratie voor leerkrachten, te vinden op de overzichtspagina van de [didactische werkvormen](#).

Didactische werkvormen ILC

1. Conversalès

In samenwerking met KAICIID Dialogue Centre vertaalden we hun Dialogo-gezelschapsspel. Conversalès (de Nederlandse naam voor Dialogo) richt zich op spelers vanaf 10 jaar. Het spel ondersteunt spelers in het oefenen van actieve luister- en andere dialoogvaardigheden.

[Bekijk deze werkvorm](#)

2. ILD-date

Een ILD-date of 'interlevensbeschouwelijk dialoog date' is een didactische werkvorm die ingezet kan worden om leerlingen uit verschillende scholen en met verschillende levensbeschouwelijke achtergronden in contact te brengen met elkaar.

[Bekijk deze werkvorm](#)

3. Vragenparcours

Vragenparcours is een dialoogrichtlijn die van pas kan komen bij het begeleiden van leerlingen in het leren stellen van gerichte vragen die als doel hebben om het gesprek tot diepgang te laten komen. De techniek werd afgeleid uit het boek 'Socrates op Sneakers' van Elke Wiss.

[Bekijk deze werkvorm](#)

4. Meet the Teacher

Een 'Meet the Teacher' is een soort van carroussel werkvorm die ingezet kan worden op een school waar meerdere leraren van verschillende levensbeschouwingen aanwezig zijn. In geval dat er weinig levensbeschouwelijke diversiteit aanwezig is tussen de leerlingen, worden de leerkrachten ingezet als getuigen van hun levensbeschouwing.

2.5.2 ILC's in 'Vakdidactisch Seminarie Godsdienst'

Het expliciet opnemen van de ILC's in het OPO en ECTS-fiche van 'Vakdidactisch Seminarie Godsdienst',

- [Rooms-katholieke variant](#): Kennismaking met de [website](#) over interlevensbeschouwelijke competenties, inzicht verwerven in de *Competenties interlevensbeschouwelijke dialoog (ILD)* en *interlevensbeschouwelijk samenleven (ILS)* en het actief gebruiken en implementeren van de interlevensbeschouwelijke competenties in het leerproces en het lesgeven van het vak godsdienst.
- [Islamitische variant](#): Oefenen van de interlevensbeschouwelijke competenties.

2.5.3 ILC's en KDS ingebed doorheen de gehele opleiding

Interlevensbeschouwelijke competenties (ILC) in het vak r.-k. godsdienst ↔ Katholieke Dialogeschool	
Vakdidactiek godsdienst - Hermeneutisch-communicatief model (hedendaags concept vakdidactiek godsdienst); cursus: <i>Hoofdstuk 6</i> → Hoe tegelijk spreken vanuit de eigen identiteit met/en waardering voor levensbeschouwelijke andersheid. - Cursus: <i>Hoofdstuk 3: Het geactualiseerde leerplan r.-k. godsdienst</i> → Geïntegreerde benadering met 3 perspectieven: ‘pluraliteit/context’, ‘christelijk geloof/traditie’ en ‘identiteit/leerling’ (alsook 3.9. <i>ILD en ILS</i>). Geactualiseerd leerplan r.-k. godsdienst secundair onderwijs, gebaseerd op het HCM en verwijzing ILC's. - Cursus: <i>Hoofdstuk 4: Naar een implementatie van het leerplan r.-k. godsdienst</i> → 4.1. <i>Het lesvoorbereidingsformulier</i>. - Cursus: <i>Deel IV: Van lesgebeuren naar jaarvorderingsplan</i>: het aangeven van de interlevensbeschouwelijke vaardigheden is onderdeel van het jaarvorderingsplan, op deze manier kunnen leerkrachten aangeven welke ILC's aan bod komen doorheen de lessen. - Drievoudig didactisch stappenplan ILC's: (1) <i>starting home</i>, (2) <i>crossing over</i> en (3) <i>coming back (home)</i>.	Theologie, Religie en Onderwijs Online module Theologie, Religie en Onderwijs (MOOC <i>Enhancing Catholic School Identity</i>) - ILC komt theoretisch, empirisch en praktisch aan bod binnen de module, bijvoorbeeld aan de hand van <i>issue explorations (welke maaltijd op school serveren, cf. halal)</i> en cartoons PKG Schaal, Melbourne Schaal en Victoria Schaal. - Concept van de Katholieke Dialogeschool wordt volledig uitgewerkt binnen de online module, zowel theoretisch als praktisch met bijhorende oefeningen. Persoonlijke identiteit Professionele identiteit Institutionele identiteit
Vakdidactisch seminarie godsdienst - Opgenomen in de ECTS-fiche (rooms-katholieke en islamitische variant). - Oefening Caleidoscoop: stap 4 ‘Kleurenspectrum’ (aandacht voor verschillende levensbeschouwelijke tradities + intra-levensbeschouwelijke pluraliteit). - Het maken van een les a.d.h.v. het uitgebreid lesvoorbereidingsformulier waarbij er expliciet aandacht is voor de ILC's. Zelfstudiepakket: deel 7 van het portfolio: Maak een didactische werkvorm rond interlevensbeschouwelijke competenties, in lijn met de voorbeelden op de Thomas website.	PKG Schaal (n=1) Melbourne Schaal (n=1) Victoria Schaal (n=1)

Pedagogische en didactische handvaten doorheen de opleiding

- Post-kritisch geloof
- Hermeneutisch leren
- Hermeneutische knooppunten
- Geïntegreerde benadering: context, identiteit en traditie
- Kleurenverschillen
- *Starting home, crossing over en coming back (home)*
- GSM-functie

Interlevensbeschouwelijke competenties

Drievoudig didactisch stappenplan

STAP 1. STARTING HOME

In een eerste stap bereikt men zich goed voor op de ontmoeting door de andere, in het eigen levensbeschouwelijk vlak (overtuiging in het voor van de eigen levensbeschouwing). Wat zegt mijn eigen traditie over het thema waarvoor de andere mij wil roepen in diens traditie of overtuiging? En wat denk ik over de manier waarop de andere diens traditie of overtuiging op dit punt verstaat en beleeft? De ontmoeting met de levensbeschouwelijke andere kan maar betekenisvol zijn als men zich goed voorbereidt.

STAP 2. CROSSING OVER

Een tweede stap is vervolgens het overtuiken en het betrouwen van de levensbeschouwelijke ruimte van de andere; niet als participant maar als gast, gastge, gingeandigde. Gastvrijheid betekent niet dat men geen kritische vragen kan stellen aan de andere die hem de kans geeft de eigen traditie en identiteit uit te leggen en te verantwoorden, ook ten aanzien van cultuur.

Crossing over is niet bedoeld om zich door de andere te laten overtuigen of de eigen identiteit te verliezen, of om een oppervlakkig compromis te berekenen dat alleen kijkt naar de gelijkenissen. Elke dialoog is gewettigd voor zowel overeenstemming als verschil. Respect voor de ruimte van de andere blijft wel altijd de voorwaarde. Betrouwbare vragen zijn vragen die de gast niet ook zij hebben een aantal elementaire rechten. Zo'n ontmoeting kan verwondering opwekken, maar ook verwel en zelfs weerstand, en daarmee leert men omgaan.

STAP 3. COMING BACK (HOME)

De derde beweging is het terugkeren naar de eigen levensbeschouwelijke ruimte, religieus of vrijzinnig. Wat heb ik geleerd uit de ontmoeting met de andere? Krijgen mijn vooronderstellingen of ideeën die ik te nuancieren, bij te stellen of zelfs te herzien? En vooral: wat heb ik bijgeleerd over mijn eigen identiteit, over wie ik ben en wie ik wil worden, voor mezelf en voor anderen.

Domeinluik

- Het OPO [Interreligieuze en interlevensbeschouwelijke dialoog: theorie en praktijk](#) leert de student om te gaan met de dynamiek van het interreligieus leren in theorie en praktijk a.d.h.v. methodiek ILC's
- Het OPO [Christelijke gemeenschap, identiteit en spiritualiteit](#) gaat onder meer over de christelijke identiteit in een veranderende context en de studenten leren in dit OPO ook meer over het karakter van de katholieke dialoogschool.

Fundamentele analyse

Empirisch

Praktisch

Issue explorations

Boarderline exercises

Enhancing Catholic School Identity (NL)

Pick up where you left off

Resume course

Beste deelnemer, beste student,

Hartelijk welkom bij de MOOC rond het 'Enhancing Catholic School Identity' project. Deze module werd ontwikkeld met oog op de toekomst van katholieke scholen en de versterking van de katholieke schoolidentiteit in de 21e eeuw.

In deze online module maakt u kennis met het pedagogische project van de katholieke dialoogschool van het katholiek onderwijs in Vlaanderen. De katholieke dialoogschool is een antwoord op de historische ontwikkeling van het katholiek onderwijs en de hedendaagse context van onze samenleving. In een globaliserende wereld worden katholieke pedagogische projecten namelijk uitgedaagd door ontwikkelingen als secularisering, pluralisering en detraditionalisering. Het schooltype...

Dismiss Show More

Expand all

✓ Introductie	+
✓ Persoonlijke Identiteit	+
✓ Institutionele Identiteit	+
✓ Professionele Identiteit	+
✓ Synthese	+
✓ Van Individuele Identiteit naar Schoolidentiteit	+
✓ Conclusie	+

[Online module](#) Theologie, Religie en Onderwijs (MOOC *Enhancing Catholic School Identity*)

Diversiteitsstage godsdienst

- Binnen diversiteitsstage wordt gewerkt (a.d.h.v. een meeloopstage) rond zes verschillende componenten van diversiteit, waaronder 'religieuze diversiteit'.
- [Diversiteitsstage](#): laatste deel van het portfolio is een praktische toepassing, voorbeeld van een project: 'het uitwerken van een interlevensbeschouwelijke competentie naar keuze'

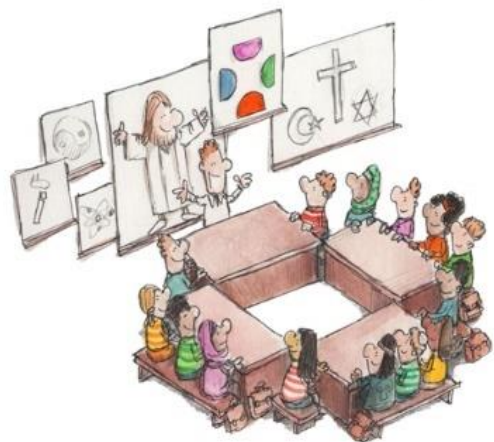
Stage godsdienst

- [Uitgebreid lesvoorbereidingsformulier](#) (met inbegrip van de ILC's die aan bod komen tijdens de stagelessen).
- Finale: [gids voor de leraar](#): één van de mogelijke vragen waar de studenten over kunnen reflecteren is de vraag 'Hoe omgaan met andere tradities' (Antwoord gids: *Net zoals een taalsysteem varianten en dialecten heeft, is de christelijke traditie zelf ook divers. Deze binnen-christelijke pluraliteit in tijd en ruimte verdient aandacht. Andere religies kennen dit ook. De ILC's helpen om zicht te krijgen op die verscheidenheid en om de kracht van andere levensbeschouwingen te ontdekken. Om op die manier gast te mogen zijn in het vreemde en de verscheidenheid aan god-, mens- en wereldbeelden en de ethiek en de esthetiek ervan.*).
- [Stageformulier 19 en 20](#) (evaluatieformulier voor vakmentor voor elke les en praktijkassistent voor examenles) hebben als één van de criteria de aandacht van de student voor de ILC's.
- [Checklist lesvoorbereidingsformulier](#): is er aandacht besteed aan de interlevensbeschouwelijke competenties?

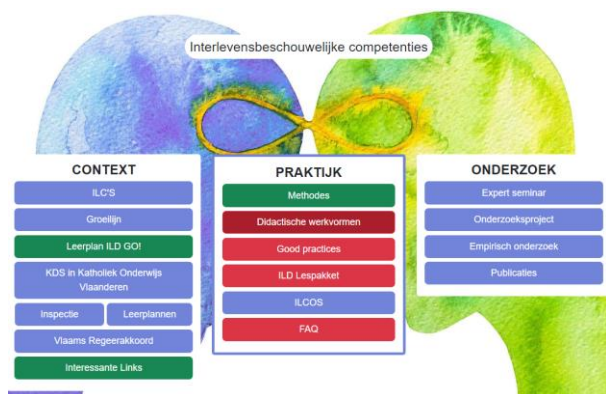
Masterproef

- Bij de evaluatie wordt onder andere de leerplanconformiteit in overweging genomen (terreinen, terreindoelen, ingrediënten, vaardigheden en interlevensbeschouwelijke competenties) en conformiteit hermeneutisch-communicatieve godsdienstpädagogiek.

www.ilcild.be

Nieuwe website 'www.ilcild.be' ter ondersteuning van de interlevensbeschouwelijke competenties, met meer dan 15 [didactische werkvormen](#) (die steeds worden aangevuld).

www.ecsi.site/be

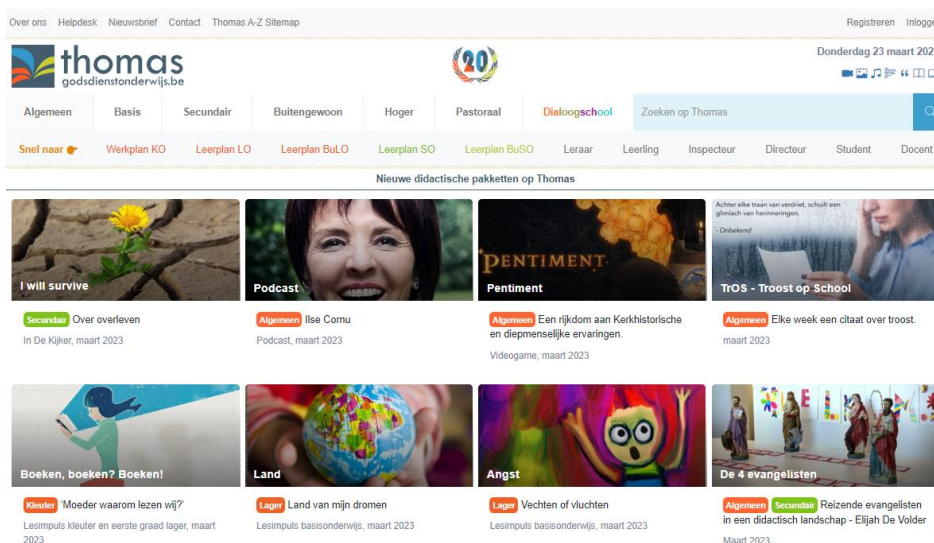
De grondslagen van de katholieke dialoogschool worden samengebracht op de [website](#) van het *Enhancing Catholic School Identity* (ECSI) project.

Thomas

[Thomas](#), een doorgedreven digitale leercontext en leergemeenschap, is de website voor het godsdienstonderwijs in Vlaanderen, voor rooms-katholieke godsdienst alsook met aandacht voor de interlevensbeschouwelijke dialoog en interlevensbeschouwelijke competenties, de toekomst van het vak godsdienst en het model van de katholieke dialoogschool.

Doorheen het volledige aanbod van Thomas is er aandacht voor interlevensbeschouwelijke dialoog en competenties. Bijvoorbeeld de rubriek [In De Kijkers](#) (ook als voorbeeld gebruikt binnen Vakdidactiek godsdienst en Vakdidactisch seminarie godsdienst): telkens aandacht voor het opsommen van de ILC's aansluitend bij de IDK, alsook inhoudelijk aandacht voor het binnenbrengen van de ILC's in het lesgebeuren. Daarnaast zijn er ook In De Kijkers die concreet focussen op interlevensbeschouwelijke dialoog en competenties: 'Grenzeloos menselijk. Over interlevensbeschouwelijke ontmoetingsverhalen (179)', 'Interlevensbeschouwelijke dialoog (164)', 'Wie het onzichtbare ziet, kan het onmogelijke (119)', 'Religie en culturen in dialoog (116)' en 'Interreligieuze dialoog (18)'.

2.6 Internationalisering

Actiepunt 6: Inspanningen om de internationale dimensie van onderzoek en dienstverlening ook dichterbij het onderwijs te brengen. Gezien context en profiel van de studenten verder inzetten op '*internationalisation at home*', zowel fysiek (buitenlandse doctorandi in de onderzoeksgroep) als digitaal.

2.6.1 Internationaal gastcollege

Het implementeren van een gastcollege binnen het OPO [Praktijkinitiatie godsdienst](#) rond internationalisering. Meer bepaald; 'Internationalisering: levensbeschouwelijk onderwijs in Nederland' met een gastspreker van de Universiteit van Utrecht (Nederland) die ingaat op de ontwikkeling van het levensbeschouwelijk onderwijslandschap in Nederland, de inhoud van de levensbeschouwelijke vakken, de godsdienstpedagogiek en het eigenlijke lesplan.

2.6.2 Internationaal doctoraatsonderzoek

Doctoraatsonderzoek binnen de onderzoeksgroep met een internationaal karakter:

- [Dialogue in Diversity for a Meaningful Co-Existence: Prospects of a Dialogical Model of Religious Education in India](#) (01/10/2022 - 01/10/2026)
- [Confessional Religious Education? Research Into Teachers as 'Committed Witnesses' in Flemish Catholic Religious Education](#). (01/03/2022 - 01/03/2026)
- [Dialogical Theology and Catholic Education: Towards a Shared Future in Northern Ireland](#). (01/10/2021 - 01/10/2025)
- [Faith in Dialogue. Recontextualizing Catholic School Identity and Mission in a Diverse and Changing United States. Theoretical, Empirical and Praxeological Dimensions for a Catholic Dialogue School](#). (01/10/2014 - 17/09/2019)
- [Design and realisation of an automated and online system for the analysis, description and interpretation of research data on the identity of Catholic schools in a pluralising educational landscape. Integration of contentual, technical and ICT components](#). (01/10/2013 - 31/12/2019)

2.7 Participatie maatschappelijk debat over de toekomst van het godsdienstonderwijs

Actiepunt 7: Voortgaande inspanningen om te participeren aan het maatschappelijk debat over de toekomst van het godsdienstonderwijs, in het bijzonder via Thomas.

2.7.1 Didachè Onderwijs

Jaarlijkse Didachè Onderwijs (met wisselende thema's) waarbij alle betrokkenen van het godsdienstonderwijs worden uitgenodigd en bij elkaar gebracht. Een studiedag die zich richt tot leerkrachten die het vak godsdienst geven in het basis- en secundair onderwijs, inspecteurs-adviseurs van de levensbeschouwelijke vakken, pedagogisch begeleiders, studenten in professionele en academische lerarenopleidingen en iedereen die betrokken is bij de opvoeding van kinderen en jongeren in een christelijke en/of multiculturele context.

De Didachè van volgend jaar (maandag 15 januari 2024) zal georganiseerd worden met als thema 'de toekomst van het godsdienstonderwijs'. Zowel politiek, maatschappelijk als academisch worden de levensbeschouwelijke vakken in Vlaanderen steeds weer bevroegd en uitgedaagd. Recent onderzoek toont aan dat hoewel leerkrachten rooms-katholieke godsdienst over het algemeen tevreden zijn met hun job, heel wat onder hen erg bezorgd zijn over de toekomst van hun vak. In deze context biedt de Didachè studiedag 2024 een uitgelezen mogelijkheid om verschillende (nationaal en internationaal) actoren – leerkrachten, lerarenopleiders, inspecteurs-begeleiders, onderzoekers, maatschappelijk betrokkenen... – bij elkaar te brengen om na te denken en van gedachten te wisselen over de toekomst van het godsdienstonderwijs in Vlaanderen.

2.7.2 Actualiteit op Thomas

Communicatie op Thomas over het maatschappelijk debat over de toekomst van het godsdienstonderwijs op Thomas (recent):

- [Levensbeschouwingen schouder aan schouder in het Vlaams Parlement.](#)
- [Wat betekent het arrest van het Grondwettelijk Hof voor het katholiek \(godsdienst\)onderwijs?](#)
- [Reactie op artikel 'School laat godsdienst vallen voor maatschappelijke vorming'.](#)
- ["Ook wij, leerlingen, hebben iets te zeggen over de godsdienstles.": Brief van leerlingen uit het Sint-Lodewijkcollege in Brugge](#)
- [Jongvolwassenen tussen 18-25 jaar: hoe kijken ze terug op hun godsdienstonderwijs?](#)
- [Waarde van het godsdienstonderwijs \(Sarah De Keyser op Radio 2, 8 juni 2022\)](#)
- [De les godsdienst is al lang niet meer het Onze Vader aframmelen en de Bijbel vanbuiten leren \(Vera Jans in Knack, 3 juni 2022\)](#)
- [Het einde van de godsdienstvrijheid](#)
- [Godsdienstleerkrachten en Klara-fan beantwoordt de oproep van Klara-presentatrice Heidi Lenaerts aan minister Weyts om het vak godsdienst af te schaffen](#)
- [Positief voornemen van Minister Ben Weyts om levensbeschouwelijk onderricht te versterken](#)
- [Adviezen over de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken in het officieel onderwijs in code oranje en rood \(23 oktober 2020\)](#)
- [Extra nieuwsbrief Vrij onderwijs vecht voor ademruimte en creativiteit voor haar scholen.](#)

